

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(IV.)

A' TS. ÉS KIR. FELSÉG KEGTELMEVEL

Indült BÉTSBÖL Kedden 12. Jánariusban. 1796.

Frankfurtból, Jánarius 2-dikán: — „

„ **A'** Fegyver-nyugvásnak meg-erősítése, Déc. 31-dikén érkezett meg Bétsből a' fő hadi szállásra Creuzenachba. A' Fegyver-nyugvásról való kötésbe egy felöll a' Gróf Klerfe, és Gróf Wurmzer, más felöll pedig a' Gen. Jourdan és Pischegrü vezérléseik alatt lévő seregek, foglaltatnsk-bé. Meddig tartson a' Fegyver-nyugvás, nintsen egyéb-képpen meghatározva, hanem tsak, hogy az ellenségeskedések el-kezdése előtt, tartozzanak egymást 10 napokkal előre tudositani. — Gróf Klerfe viszfa érkezett Maintzba, a' honnan Béts felé fogja ezen napokban úttját venni. Az *Austriai* seregek holnap hozzá kez-

D

denek a' teli quártélyokra való bé-szálláshoz. Az ő *reserva* ágyuzó készületeiknek egy része már által jött a' *Rénuson*, és itt *Frankfurt* körül fog meg-telepedni. &c.,,

Á n g l i a.

Londonbol, Dec. 22 dikén : — „

„A' *Grenvill* és *Pitt* tudva lévő projectomjaik, az úgy nevezett *Securitatis* és *Conventions* Billek, végezetre Dec. 18-dikán a' Királytól is helybe hagyattatván, Törvényvé levének. A' helybe-hagyás egy 3 személlyekből álló Királyi Commissió által esett-meg, a' kik ezek voltak : a' *Canterbury* Érsek, a' *Nagy Cancellarius*, és Hertzeg *Dorset*. Mint-hogy a' Király ez nap vadászaton volt *Vindsorban* : erre nézve a' Commissió egy kevéssé későtskén érkezett-meg a' Parlamentomba, melly szerént a' neptől nem vétetődhetvén észre, mindenek tsendefséggel mentek véghez. Mitsoda következesi lesznek a' dolognak, azt a' jövendő fogja meg-mutanni : a' bizonyos, hogy az *Anglus* népnek egy nagy része, a' melly az *Oppozitzióval* tart, úgy vélekedik, hogy ezzel, a' *Britannus* szabadságnak napja meg-homályosított, vagy le-ment.

„A' *Whig-Klub*, a' Billeknek meg-erősítettése után más nap mindgyár, a' *Fox* előll-ülése alatt egy gyüleést tartott. Ehez a' Klubhoz az ország' nagyjai közzül is sokan tartóznak. Most *H. Bedford* jádotta benne a' fő személyt. Utoljára azt végezték, hogy a' Billeknek törvényes úton-módon való visszavétettetésire, az egész országban egy *Associatiót* állítsanak lábra. Hanem, minthogy az ujj Törvény' tartása szerént már most, azoknak az embereknek száma, a' kik a' tisztviseleknek vigyázattya alatt özfegyülekezhetnek, az 50-vent nem haladhattya fellyül : erre való nézt, azt javasolta *Erskine* a' törvények' úttýából való ki-állhatás végett, hogy ennek a' fel-állítatandó *Associatió*nak gyülekezetei, tsak 49 szemel-

lyekből álló Commissiókban tartattatsanak; — „mert már addig (igy okoskodott *Erskine*.) a' meddig a' dolgok jobban lesznek, leg alább egy özfze vagdalt izabadságnak ételivel kell meg elegendünk, a' melly a' Miniter:öl tétetett előnkbe az a'ztalra. „

„Némelly *Ánglus* ivó-házakban az a' parantsolat vaia tegnap (21-dikben) fel-fzegeztetve, hogy ott többé a' Politikáról beszélni nem szabad, a' melly nem kevesebbé terhes fel-tétel az *Ánglusnak*, mint az, hogy ez után fejer kenyér helyet feketét egyék.

„Holnap bé fognak a' Parlamentom' ülései Februarius' 2-dikáig rekeztetni.

Az itt következő *Artikulus* ennek a' *Londoni* levélnek, a' békefégről beféll ugyan; de azonban a' békefégről se gerjeszti-fel erősebben a' reménséget, mint a' háborutól való tartthatáftól: — „

„Tegnap estve (ügy mond) mind *Madrid* mind *Béts* felé, követrségek indittattak. — A' *Spanyolok'* Követe *De-la-Casas* meg-érkezett *Londonba*; *Ánglus* Követ Gróf *Bute* is meg *Madridba*: de, egyik sem vivén magával féleséget, némellyek azt a' következést hozzák-ki a' dologból, hogy az *Ánglia* és *Spanyol* ország között való békefégnak félbe-szakadása meg-történhető bizontalanság: noha más felől minden egyéb környülállásoknak özfze-tsatolodásából azt lehetne itélni, hogy a' békefégnak eszközlése munkában vagyon, a' mellyért való közbejárásban már most nem tsak a' *Daniai* Udvar, hanem a' *Swéd* és *Prussus* Udvarok is, foglalatoskodnak. — De más felől, fájdalom, igaz az, hogy *Ánglianak* *Frantzia* országgal való közösülése esmet egészen félbe vagyon szakadva. A' *Calaisi* kikötő-helyben leg-özorofsabban meg vagyon parantsolva, hogy *Ánglus*, oda egy is bé ne bhotsáttásék. Ez tellyefséggel nem arra mutató jel, hogy a' *Frantzia* az *Ánglus* Kialynak azt a' minap a' Parlamentom' elibe küldött

jelentésit, a' melly fzerént a' Frantziák' mostani' országló székét a' vele való traktálhatásra alkalmasnak lenni ki-jelentette, hasznokra akarnák fordítani. A' mi azonban itt *Ángliában* a' békefséget leg remélhetőbbé teszi, az, hogy a' hajós-legények' fogdosása egézfzzen meg-fzűnt, és az *Ánglus Status*-papirofsaknak betse, nevededik.

Az *Ánglus* Király *Déc.* 20-dikán roszfzul kezdett vólt lenni, és Doctor *Gisborne* is ő Felségéhez be-hivattatott: de tegnap esmét jobban érezte lenni magát.

S z ö v e t t s é g e s B e l g i u m .

Ez az ország nagy kézzületekkel viselős: hanem, még eddig a' leg nagyobb Politicus Bába-Doktorok sem tudhatták, és meg nem mondhatták, hogy *egeret* fog e' szűlni — vagy pedig *Oriást*. Akar mit szűljön azonban, hogy az, ha mindgyár egy eger leszen is, terhes fájdalmakkal fog ki-rukkolni, abból lehet gyanítani, hogy az afzfzonyság, erősen akaratos, engedetlen, türhetetlen, és magát a' Doktoroktól javasoltatott előre való diétához alkalmaztatni, és az orvafságokat bé-venni nem akarja. A' *Bába*, annyi körülette, hogy talám a' gyermek is el fog veszni közöttök. Hát a' sok *Bába-Doctor!* — a' sok *Bába-Adjutans!* Oh jéh, *Min Herr!* Melly sok arany kell ezeknek! — Tsudálni lehet, hogy ez a' *Dáma* mázfzor is feküdt még e'-féle gyermek-ágyban, még is úgy viseli most magát, mint-ha előbbfzör próbálna. Az a' *Bába-Doctorokból* álló *Commissió*, a' melly *Hágában* a' felett tanátskozott egy ideig, hogy miként kelljen a' *Madam'* engedetlenségeiből szármázható rosz történeteknek elejit venni, a' múlt *Décember'* 14 dikén a' *Közönéges Rendek'* elibe terjesztette *Vitringa* nevü Politicus-Proto-Bába-Doctor által, a' ki a' *Commissiónak* is *Præsese* vólt, a' tanátskozásnak resultátumát, a' melly abból áll, hogy *Madám Batavia*, *Februarius* 1-ső napján tsak láfson hozzá a' szüléshez, és a' gyermek, már az akar leány akar fiu, akar eger akar *Oriás* legyen, *Nemzeti Conventnek* nevezettség.

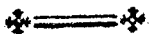

N é m e t O r f z á g.

A' Német Rendek' Gyűlése egy köszönő és szerentséltető jelentést indított a' múlt November 27-dikén a' Tsászfári Felsőgehez azokért a' győzedelmekért, a' mellyek által az ő Felsőge seregei a' Frantziákat Német országnak nagy résziből vízfza nyomták. Az erre a' köszönő és szerentséltető jelentésre adatott Tsászfári Felsőges válaszf, a' múlt Décember' 21-dikén indult *Betsből* vízfza a' *Német* Rendekhez. Az ebben elő forduló némelly ki-fejezéseknek jobb meg-értése végett, szükség vízfza emlekeznünk a' múlt esztendő-beli XCVI-dik és XCVII dik *Merkurban* olvastató Tsászfári jelentésre, és az ahoz ragasztatva lévő békefséges Trakta-kezdés Actáira, vagy más szokkal, a' *Dánus* Udvar által a' Frantzia Köz-jóra ügyelő Commiffiólnál a' Német birodalom iránt tétetett Közben-jároi jelentésre, és ezen Commiffiótól adatott válaszfra. Mind ezekből lehetett olvasni, miként tették légyen a' Frantziák, mind valóságos tselekedeteik, mind pedig az ő Köz-jóra ügyelő Commiffiójoknak ezen utolsó felelete által, mind ez ideig lehetlenné a' békefséges traktába való elegyedhetést, &c. — Mostani Felsőges vízfza-írása a' Tsászfári Felsőgnek a' Német Rendekhez, ilyen értelmü: — „

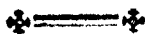
„ Annak a' tífztelettel tellyes köszönő és szerentséltető jelentésnek foglalattya, a' mellyet, a' Rendeknek közönséges gyűlése a' mult hónapnak 27-dikén indított hozzánk, előnkbe terjesztetett.

„ A' Mi rend kívül való áldozataink és bátor szívü magunk' meg-erültetése, a' mi áthatatos és foganatos segedelmünk, mellyel mi a' Haza' és Conffitutzio' meg-tartásához viseltettünk, ezek a' Rendeknek hozzánk intezett köszönő és szerentséltető' jelentésében nyilvánóságoson elő forduló forró háládatofságnak érzékeny ki-fejezései; a' Mi áthatatos állandóságunkból, a' Mi seregeinknek a' Mindenható' oltalmazása által nyert, és a' Historiákban soha felejdelenységbe nem mehető, 's-a' Német Ha-

a' oltalmazására és javára törtent minden egyéb győzedelmeik, ezek az ugyan abban a' Rendek' közfönő és szerentséltető jelentésiben elő-forduló nemes pátriotai ki-fejezéses: igen kedves és kellemetes érzékenységet és meg-ciégedéft gerjeztettek Mi-ben-nünk.

„Végső *Fátumot* fogott volna a' Német birodalomnak, az ő leg gazdagabb, leg népesebb, és leg tekintetesebb tartományainak el-vezése által okozni az, ha a' Frantziáknak az ő hodoltató és a' magok országát nevelő plánuma, a' melly iránt való bizodalmakat ők, mindenek felett a' Fejedelmek' egymástól való el-fzakasztását eszközlő Polititikában helyezették volt, tökéletességre vitethetett volna. s-ha ezt a' Német birodalomnak veszedelmire készült utolsó fő tsapást, az ellenség meg-tehette volna. Mi, a' magunk itéletit ezen dolog felől már a' minap abban a' Mi Udvari Kegyelmes Decretomunkban, a' mellyet a' múlt Octob. 19-dikén bortsátottunk a' Német Rendekhez, a' matériának fontoságához képpelt elég környülállásoson ki-magyaráztuk. Hanem, e' mellé már most még egy más igen nevezetes Hirde-téft ragasztunk, a' melly az után későre jött elő-tünk világóságra. Ebben, a' *Thionvillei Merlin* mint Frantzia Kép-viselő úgy szoll a' *Tulsó Rénusi* lakosokhoz. Ez által ujra egészfen ellene mondhatatlanul meg-bizonyittatik az ellenségnek oda tzelozó álhatatos tzelja, hogy a' *Rénus'* bal parttya, az ő ország-hodoltatásoknak határává, és a' meg-hodoltatott tartományoknak a' Nemet birodalomtól való el-fzakasztatása, a' köttetendő békeségnek fundamentomává, tététdögyék. Ennyivel is fontosabbak tehát a' mi feregeinknek a' múlt Oktober' közepétől fogva nyert sok ditsőséges győzedelmeikből folyó szerentsés köverkezések, a' mellyek a' Német Birodalomnak *Egészsege* és *Constitutziója* ellen tzelozó halálos tsapást, ő rolla el-fordították. Egyfzersmind az is világos dolog; refz szerént azokbol a' Mi feljebb említett Ud. Decretomunkban ekkor le-irt mostani idő-beli politikai környütállásokbol; rész szerént pedig és kívált-képpen

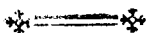

kéntelenített Birodalom-beli had' minden el-kerülhetetlen inségeinek, utolsó határt vetni fognak.

„Minden ember meg fogja ezen Mi, mint a' Birodalom' Fejit illető, és Birodalmi Atyai meg-elégedésből származo, igen kegyelmes gondolkodásaink' jó tzeljät esmerni, &c. Költ *Bétsben*, Déc. 21-dikén, 1795-ben. „

S p a n y o l O r f z á g.

Azoknak a' Frantzia Emigráns seregeknek egy darab része, a' mellyek a' békeféségnek helyre-állása előtt a' *Spanyolokkal* a' Frantzia Respublika ellen tsatáztak, és még most is a' *Spanyol Király'* földgyin és kenyerin vagynak, a' napokban úgy viselték magokat *Cadixban*, hogy a' Királynak nagy kedvetlenségét vonták magokra. Ez az Emigráns fereg, a' mellyről itt szó vagyon, 3000 fejekből állot, és a' Gróf *Sz. Simon* komandója alatt örző-seregi szolgálatot tett *Cadix* várofsában. A' békeféségnek helyre-állasakor a' végeztetett vólt ezen Emigránsokrol, hogy *Indiába* mennyenek szolgálatra: de ök nem vették erre reá magokat; mellyre neveztsak *Cadixban* hagyattak vólt. A' történet, mellyel a' Király' kedvetlenségit most magokra vonták ez: — A' napokban annak a' Frantzia hajós seregek vezére, a' melly a' *Mediterraneumi* kereskedő *Ánglus* hajós fereget a' minap széllyel vervén, 40-nél többet elfogott vólt közzüle, *Richery*, két más Frantzia tisztekkal együtt a' kikötő-helyből a' városba bémenvén, az Emigránsok ott öket elő fogták, és olyan kémélletlenül bántak velek, nevezetesen *Richery*vel, hogy az ólta nem költ-fel az ágyból. Egy Frantzia Respublikánus tiszta a' történet' hirivel mindgyár *Madridba* küldtetetett, és ott a' dólgot a' Frantzia seregek' és Vezérek' neviben a' *Békeféség'* Fejedelminek meg-panaszolván, úttját innen *Páris* felé tovább folytatta: a' nevezett *Spanyol* Fejedelem pedig ígéletet tett a' Respublikánusoknak, hogy

vízfzfa is szoritották vólt, hanem minekutánna ezek esmet özfzfe gyülekeztek vólna, a' frantziák' előfelé való lépéseiknek gát vettetett — mind ezeket bizonyosan írják az *Olofz* levelek: hanem ujságot tanul az ember mind ezekből igen édes kitsit. — Leghitelesebbnek láttzik lenni az, hogy az 1796-dik éfztendőnek *Avángardájával*, ide az *Olofz* hegyekre is meg-fogott eddig érnezni Generál *Januarius*, és a' pafusokat el-foglalváu, azokrol a' Respublikánus Molzfzióket, a' tenger' parttyaira le-fzorította.

A' *Sárdiniai* Felsőég egy igen kegyelmes iráf btsatott a' maga táboraihoz, a' mellyben azt adgya ezeknek tudokra, hogy az ő minden eddig való tsatájikkban ki-mutatott vitéz és bátor magok-viseletivel, tellyes meg-elégedéssel vagyon; további álhatatóságra is meg-hívja őket: és végre, jó kéli afzállásokat, és ditsoiséges békelséget ígér nekik. Hasonló módon adta ő Felsőége F. M. Lajtnánt *Marchese Colli*-nak is különösen tudára, az általa vezéreltető feregeinkel való meg-elégedésit.

A' *Florenziai Toskánai* Udvari Ujságban ezek lovasfattak Déc. 26-dikan: — „

„*Pisai* levelekből tudgyuk, hogy ő Királyi Fő Hertzegsége a' Nagy Hertzeg, olyan állapotban vagyon; hogy Grof *Carletti Xaverius*nak Ministferségit és munkáságát, tsupán tsak az ő személlyt illető okokra nézve, tovább nem használhattya; mint-hogy ő Hertzegségit a' Frantzia Directorium a' leg baráttságosabb módon meg kereste az iránt, hogy egy más Ministert külögyön oda, a' ki a' két Országoló-fzékek között fzerentsés módon helyre állítódott közösülésnek fenn-tartására, és jobb-jobb fundamentomra való helyheztetésére, alkalmas lehessen: erre nevezve ő Királyi Hertzegsége, *Don Nerit*, a' Királyi Státusz és Finantz Tanáts' Secretáriusát 'segyszersmind *Corsini* Hertzeget, küldötte-el éppen azzal a' tulajdonsággal, a' mellyel *Parishan* *Carletti* bit,

's-a' ki egyéb aránt egy maga Fejedelmihez tartozó
ízülgálat-beli minden tüzzel tellyes ember.

A' *Mediterraneumi* hadakozó *Ánglus* hajós se-
reg most *Corsica* körül evez, es *Ángliából* egy keres-
kedő hajós sereget várván, *Livornoba* akarja ké-
sérni.

F r a n t z i a O r f z á g.

Frantzia országon kívül az az ujjhir futamodott-el,
hogy *Párisban* olyan nagy *masacre!!!* ment légyen
véghez ezen napokban, a' millyen ott még többször
nem történt. Azt mondgyák: hogy, *szél fuwatlan*
nem indul. De hát ujjság indul-e' a' nélkül, hogy
történne? — A' mi leg ujjabb leveleink *Déc. 24 —*
25 és — 26-dikán indultak nyomtatott papirofsan, *Pá-*
risból. Ezek semmit nem tudnak az említett vér-on-
tásból. Azonban, mint-hogy történés nélkül semmi
ujjság nem történik: ezzel az ujjsággal várokoz-
zunk a' jövő posta-napig. Akkor meg tudgyuk:
fejér-e', vagy fekete?

Az elő-hozott napokon indult levelekből azt
láttyuk, hogy most jobb kenyér, és igen jó rendel-
osztódik-ki *Párisban* — 's-minden *Hazafi* valami egy
fontnyit kap belőlle egy fzemélyre minden nap.

A' *Vendei* dólgoikrol a' leg tsudállatosabb hírek
keringenek *Párisban*; a' mellyek közzül az, hogy *Cha-*
rette Tryumphussal szállott volna bé *Nantesbe*, még
annál is kifsebb hitelt érdemel, hogy a' *Chouánsok* el-
fogalták volna *Vannes'* várofsát. — Az is vólt a' hír,
hogy az *Emigránsok* ujra egy ki-szállást próbáltak
vólna a' *Morbihani* Departamentomban a' *Frantzia*
partokon, a' melly végett ide fietve egy *Respubliká-*
nus fereg indult vólna ellenek. — Hogy az *Ánglu-*
sok még tellyefséggel meg nem szüntek próbálni a'
Frantzia partokra való ki-szállást, bizonyoson kézzel
lehet tapátztani ebből a' levélből a' melly itt követ-
kezik: — „

„Generál *Reynek*, a' *Bresti* tábor' interimális vezérinek tudósítása a' *Directoriumhoz*, *Rennesből* *Frimair'* 23-dikán (*Déc.* 14-dikán) — Hazafiak! Mi-helyest tudósítást vettem a' *Chouánsok*' leg első mozgásaikról, azonnal annyi fereget gyűjtöttem össze, a' meanyi az ő meg-zabolázásokra elégséges volt. — 19-dikben Gen. *Lemoine* vert-meg egy *Chouans* tsoportot, a' midön 200-maradott halva a' tsatázó mezön. *Vannesből* *Sarzeau* felé útaztunk, a' melly felöll a' rosz hireket vettük volt. Itt az *Ánglus* hajók minden fordulásaik által próbálgatták a' ki-fzállást, hanem az ellenkező szelek és a' tenger' hánykodása miatt nem érhatték-el tzeljokat. Gen. *Lemoine*, és *Evrard*, az ólta is mindenütt verik a' *Chouánsokat*; és én azt merem erősiteni, hogy, ha meg-probálják az *Ánglusok* a' ki-fzállást, itt is *Quiberonra* fognak találni.

Egy *Párisi* ujj levél azt írja, hogy Gen. *Hoche* 2 napoktól fogva *Párisban* vagyon.

B é t s.

A' *Frantzia Királyi Hertzeg-afszony*, a' múlt *Szombaton* estve felé, előbb *Schönbrunnba*, és onnan ide *Bétsbe*, jó egészségben meg-érkezett.

P. D.